

Yttrande över remiss från Region Gotland angående inspel till regional utvecklingsstrategi för Gotland 2040 (RS 2018/1237).

Region Gotland önskar inspel till utvecklingsstrategi för Gotland 2040 via svar på ett antal frågor. Dessa återges och besvaras nedan av Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

Frågor med svar

Hur ser ni på utvecklingen av den egna myndighetens verksamhet på Gotland i ett längre perspektiv? Omfattning, ökning, minskning? Utmaningar? Inriktning? Osv

Fastighetsavdelningen vid SLU arbetar med en medveten förstärkning av sitt stöd till forskning och utbildning vid SLU. Målsättningen är att utveckla sina lantbruksegendomar på ett sådant sätt att stimulera dess användning från dels SLU:s egna forskare och lärare men dels också från externa intressenter. SLU:s egendomar ska vara mönstergårdar ur alla aspekter som produktion, miljö, hållbarhet etc. Gårdarna ska också spegla den forskning som pågår vid SLU och regionalt ska man verka som en ambassadör för SLU. För att kunna genomföra detta har SLU internt initierat bättre kontakter mellan akademien och Lantbruksdriften (Lantbruksråd och Skogsråd). På Gotland har SLU rekryterat en ny driftledare för Hallfreda/Stenstugu egendom där vi aktivt har sökt en person med stort kontaktnät, intresse och lämplighet för att arbeta med ovanstående målsättning. Sedan förra året har vi Andreas Nypelius på plats vilket vi tror är en god rekrytering.

Hallfreda/Stenstugu har påbörjat ett arbete med att se över sina brukningsmetoder för att skapa ett större intresse för forskare att förlägga forskning på Gotland. Det omfattar bl a odling med minskad jordbearbetning och direktsådd, bevattning mm.

Andreas Nypelius är också delaktig i att arbeta för projekt med ”grönt kväve” tillsammans med forskare vid SLU.

Idag har SLU ett lågt utnyttjande av Hallfreda/Stenstugu ur ett forsknings- och utbildningsperspektiv. Kan vi inte motivera en egen drift av Hallfreda/Stenstuga med nytta av forskning och undervisning kan vi inte heller motivera att SLU fortsätter att driva egendomen i egen regi. Vi ser dock att det finns en stor potential att öka det akademiska intresset för Hallfreda/Stenstugu med tanke på Gotlands speciella förutsättningar och tillgång till SLU:s infrastruktur. T ex ökar intresset för växtbaserat protein (det sk ”proteinskitet”) där Gotland lämpar sig väl för att odla baljväxter och på Hallfreda odlar SLU idag t ex bruna bönor.

Hallfreda/Stenstugu samarbetar med Hushållningssällskapet på Gotland och upplåter lokaler och åkermark för deras fältforskningsverksamhet samt medverkar i er regionala satsning ”Gotland grönt centrum”. Detta samarbete kan utvecklas till gagn både för forskare vid SLU och för SLU:s roll/tillgänglighet för den lokala utvecklingen på Gotland.

Fastighetsavdelningen förvaltar även Hallfreda hotell som är mangårdsbyggnad till Hallfreda gård. Hotellet hyrs idag ut till extern aktör. I den av styrelsen beslutade affärsplanen för SLU:s fastighetsbestånd finns ett beslut att avyttra hotellet. Med anledning av detta finns det ett pågående lantmäteriärende där möjligheten till avstyckning av hotellet undersöks.

Vilka tidsperspektiv arbetar ni utifrån i planeringen av verksamheten? Finns underlag i form av prognoser, scenarior el. dylikt som ni bedömer är värdefullt för oss att ta del av?

Tyvärr finns det idag inte en handlingsplan för utvecklingen av SLU:s lantbruksegendom på Gotland. En sådan bör påbörjas och kan gärna utformas i samverkan med Region Gotland. I övrigt planeras verksamheten utifrån långsiktiga (5 år) och kortsiktiga (1-2 år) mål i enlighet med planeringsprocessen vid SLU. Fastighetsavdelningen arbetar även efter en affärsplan som har beslutats av SLU:s styrelse. Den nuvarande gäller fram till 2020.

Vilka är de tre viktigaste frågorna för er myndighet just nu? Hur påverkar dessa den regionala utvecklingen på Gotland?

Ur SLU:s perspektiv är de tre viktigaste frågorna just nu:

1. Öka intresset för forskning, utbildning och innovationsverksamhet vid SLU:s lantbruksegendom Hallfreda/Stenstugu genom en medveten anpassning av verksamheten för att förstärka en attraktiv forskningsinfrastruktur samt att aktivt arbeta för att sprida information om densamma.

2. Förstärka/fördjupa samverkan/samarbete med sektorsrelevanta aktörer på Gotland som t ex Hushållningssällskapet, Gotland grönt centrum, LRF m. fl.
3. Hitta strategier och aktiviteter som förstärker Hallfreda/Stenstugus roll som en viktig ambassadör för SLU på Gotland. Vad vill/behöver Gotland ha av SLU?

Vilka frågor är de mest viktiga för er myndighet att lösa genom samverkan med andra aktörer på Gotland?

Se ovan.

Hur ser ni på ert främsta bidrag till hållbar regional tillväxt på Gotland?

Att genom Hallfreda/Stenstugu vara en naturlig kontaktväg för att sprida forskningsresultat inom de gröna näringarna på Gotland och genom att praktiskt visa ett lantbruk i framkant både när det gäller produktion, miljö och hållbarhet.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap efter föredragning av koordinator Fredrika von Sydow. Innehållet har utarbetats av lantbrukschef Peter Thorén vid Fastighetshetsavdelningens Lantbruksdrift.

Torleif Härd

Fredrika von Sydow